

Соловьева Л.П.

МБОУ Болтогинская СОШ им.Н.Д.Субурусского
с.Харбала-2, Чурапчинский улус

Муус устар 27 кунэ - Саха Республикатын кунугэр аналлаах аралдытыы сценарийа

Тема: «Саха Республикатын кунэ»

Сыала;

-О5о5о кыра саабыттан Тэрээбут дойду историятын уэрэтии;

-Эбугэ араас оонньууларын нэнуэ кыра саастаах о5о сымса,сылбыр5а,куустээх,тулуурдаах буоларын ситиьии;саха тэрүт музыкальнай инструменнарыйн билиьиннэрии.

-о5о5о кыра эрдэ5иттэн Ийэ дойдуга таптала инэрии,тэрээбут дойду ааспыт оло5ун убаастааьын.

Туттар тэрилэ: Саха сирин былаа5а, гербэтэ, сахалыы музыкальнай инструменнар, оонньууга туттуллар оборудованилар, выставка, Гимн музыката.

Кириитэ:

Дэйбииринэн ыраастанан, алтан чуораан тыаьатан биир –биир саалага киирэн олоруу.

(сахалыы фоновай музыка тыаьыыр)

Ыьтааччы:

Утуэ кунунэн, о5олоор! (бэйэ бэйэни эгэрдэлэьии)

Саха сирин гимнэ тыаьыыр.

-О5олоор! Биьи ханнык омуктарбытый? Саамай сэп, биьиги -
САХАЛАРБЫТ!

-Биьиги аралдытыыбытын Саха сирин гимнинэн са5алаатыбыт. Гимн Саха сиригэр олорор норуоттары тумэр, Ийэ дойдуга киэн туттууну бэ5эргэтэр. (презентацияны кердеруу)

Муус устар 27 кунэ - саха олоҕор чэхчэ да быһаарыылаах уонна суолталаах кун эбит.1922 сыллаахха муус устар 22 кунугэр Саха Автономнай Советскай Социалистическай республиката тэруттэммитэ, сурукка докумуонна кирибитэ. Лоп курдук 70 сыл аасытын кэнниттэн, 1990 с. суверенитет туьунан декларацияны ыламыт, сувереннай республикабыт хаттаан сана Конституцияламыта. Онон муус устар 27 кунэ – Саха Республикатын кунэ. Ол кэмтэн ыла саха олоҕор уларыыы кирибитэ. Кырдык даһаны бу Саха сириг бириг улахан историята буолар.

Саха сирэ статус ылынан Россияскай федерация ийинэн государство буолар .Ол ийин биьиэхэ Ил Дархан, (президент) Правительство, Ил тумэн диэн баар.

Уонна эссэ атын атрибуттар бааллар. Конституциялаах буоламыт биьиги сахалыг гимнээхпит, гербэлээхпит, былаахтаахпыт.

Былаахпыт туэрт энээх; халлаан куэх - кэнул буолууну, эрэли кэрдэрэр, манан полоска - тыйыс айылһаны, от куэх - кылгас куэх сайыны, добордобууну бэлиэтиир, кыбыл - куустээх буолууну. тэрээбут дойдуга тапталы кэрдэрэр. Манан тэгурук - урун куну кэрдэрэр. Гербэһэ былыргы аттаах кийи ойууланар. Былыр биьиги ебугэлэрбит Лена очуостарыгар уруьуйдаан хаалларбыттар. Уэьэ сэттэ алмаас таас, сэттэ омук олоорорун кэрдэрэ (нууччалар, сахалар, эбээннэр, эбэнкилэр, долганнар, юкагирдар, чукчалар).

2. Сахалыг ункуу хамсаныларынан флешмоб.

(оьуор ункуутун хамсанылары, атах тэпси, дьирэнкэй)

3. Сахалыг хамсанылаах ооньуулар (уопсай)

«Хардагас сууларыы», «Наарта урдунэн ойуу», «Харах симсии».

4. Сахалыг музыкальнай инструменнарга ооньообун;

(Хомус, Баһа айаһа, туртас туйаһа, муос сиксиир, купсуур.)

Тумук; Оьуохай (бары).

Хаартыскаһа туьуу.